

Wrocław, 09.05.2025

Prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

RECENZJA

**dorobku naukowego i aktywności naukowej dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej
przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia naukowego
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie ekonomia i finanse**

Podstawy formalne opracowania recenzji

Podstawy prawne dla postępowania habilitacyjnego dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej wyznacza ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1571 z późn. zm.).

Podstawą formalną sporządzenia niniejszej recenzji jest pismo nr DEF.601.5.2025 Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie prof. dra hab. Sławomira Śmiecha z dnia 17 lutego 2025 roku dotyczące powołania mnie na recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Dominice Choroś-Mrozowskiej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Stosowane w recenzji kryteria oceny osiągnięć naukowych i aktywności naukowej dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej wynikają z art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, który ma następujące brzmienie:

„Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania

monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

- b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.”

Przygotowanie recenzji zostało oparte na monografii wskazanej przez Habilitantkę jako główne osiągnięcie naukowe, wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także na dokumentach przesłanych przez podmiot habilitujący, a w tym:

- monografii pt. „Współczesne relacje handlowe między Unią Europejską a Chinami w świetle liberalizacji i ujawnionych przewag komparatywnych”, opublikowanej przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2024, liczącej 323 strony (ISBN 978-83-208-2628-9);
- wniosku z 12 grudnia 2024 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse;
- kopii dokumentu – odpisu dyplomu potwierdzającego nadanie Habilitantce stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia;
- autoreferacie przedstawiającym omówienie dorobku i osiągnięć naukowych dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej;
- wykazie osiągnięć naukowych i aktywności zawodowych Habilitantki;
- kopii oświadczeń współautorów o wkładzie w powstanie publikacji, które są wymienione przez Habilitantkę wśród publikacji tworzących pozostały dorobek naukowo-badawczy;

- kopii zaświadczeń i certyfikatów potwierdzających aktywności zawodowe Habilitantki;
- zbioru publikacji wraz z raportem cytowań sporządzonym przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Pragnę podkreślić, że ujęta w dwóch tomach dokumentacja została przygotowana przez dr Dominikę Choroś-Mrozowską w przejrzysty sposób. Jednocześnie oświadczam, że nie jestem współautorką żadnej z opublikowanych przez dr Dominikę Choroś-Mrozowską prac naukowych.

Podstawowe informacje o pracy naukowo-zawodowej Kandydatki do stopnia naukowego doktora habilitowanego

Pani dr Dominika Choroś-Mrozowska w latach 2004-2008 związana była z Politechniką Krakowską im. Tadeusza Kościuszki, a od 2008 roku z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie. Obecnie jest adiunktem zatrudnionym w Katedrze Ekonomii Stosowanej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W 2013 roku uzyskała w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Rola wymiany zagranicznej we wzroście gospodarczym Chin”. Praca doktorska została przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. Bogumiły Szopy, a recenzentami byli prof. dr hab. Sławomir Bukowski oraz dr hab. Edward Molendowski, prof. UEK.

W 2006 roku ukończyła z wyróżnieniem na Politechnice Krakowskiej Studium Pedagogiczne dla Asystentów. Habilitantka posiada także certyfikat LCCI, potwierdzający znajomość języka angielskiego na poziomie „Level 3 English for Business” oraz Certyfikat I Stopnia Tutora.

Należy podkreślić, że dr Dominika Choroś-Mrozowska systematycznie powiększała dorobek naukowy zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora. Jest autorką 48 publikacji wydanych w formie dwóch autorskich i jednej współautorskiej monografii, artykułów oraz rozdziałów w monografiach i podręcznikach.

Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse

Osiągnięciem naukowym w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stanowiącym o znacznym wkładzie Habilitantki w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, jest monografia pt. „Współczesne relacje handlowe między Unią Europejską a Chinami w świetle liberalizacji i ujawnionych przewag komparatywnych”, opublikowana przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne w 2024 roku, licząca 323 strony. Recenzentami wydawniczymi wskazanej monografii byli: dr hab. Ewa Cieślik, prof. UEP oraz dr hab. Artur Klimek, prof. UEW. Książka składa się ze wstępu, siedmiu wewnętrznie rozbudowanych rozdziałów, podsumowania, bibliografii oraz spisu rysunków i tabel, a także wykazu sekcji towarowych.

Odnosząc się do problematyki monografii należy zauważyć, że ma ona duże znaczenie, które ujawnia się na płaszczyźnie naukowej oraz wdrożeniowej. Cechuje się także aktualnością. Duża wartość problematyki monografii wynika z ukazania w niej w pogłębiony sposób unijnej oraz chińskiej polityki handlowej, jak również unijno-chińskich stosunków gospodarczych. Pozytywnie należy ocenić nadanie monografii takich ram koncepcyjnych, że rozważania prowadzone są w kontekście teorii wolnego handlu i koncepcji przewagi komparatywnej oraz modelu grawitacji.

Wśród przesłanek prowadzenia badań naukowych w zakresie podjętej w monografii problematyki należy wskazać na to, iż relacje handlowe między Unią Europejską a Chinami uwarunkowane są wielowymiarowo, a ich duże znaczenie gospodarcze dla obu stron ujawnia się w tym, że Unia Europejska jest obecnie największym partnerem handlowym Chin, a jednocześnie Chiny są drugim po USA partnerem handlowym Unii Europejskiej.

Wysoko należy ocenić zrealizowane postępowanie badawcze, które zostało ukierunkowane na realizację dwóch głównych celów pracy oraz celów szczegółowych. Główne cele pracy zostały sformułowane poprawnie i dotyczą one:

- oceny wpływu trwającej liberalizacji na przebieg ekspansji handlowej poszczególnych państw członkowskich UE na rynek chiński oraz, symetrycznie, Chin na rynek unijny,
- oszacowania oddziaływania przewagi komparatywnej w odniesieniu do różnych grup towarowych na przebieg eksportu z krajów członkowskich UE do Chin oraz z Chin do

państw Wspólnoty.

Pozytywnie oceniam dookreślenie celów głównych monografii wiązką celów szczegółowych o charakterze poznawczym, metodycznym i praktycznym. Cele te generalnie zostały poprawnie sformułowane, są one istotne, a ich realizacja przełożyła się na osiągnięcie głównych celów opracowania. Można polemizować, czy „weryfikacja przyjętych hipotez badawczych poprzez analizę danych statystycznych”, traktowana przez Habilitantkę jako szósty cel poznawczy jest celem samym w sobie, czy raczej etapem procedury badawczej.

W prawidłowy sposób Habilitantka określiła hipotezę główną, która brzmi: „Liberalizacja handlu przyczynia się do koncentracji przepływów handlowych w określonych regionach lub krajach, co wynika z różnic w przewadze komparatywnej”. Ta ogólna hipoteza stanowiła dobry punkt wyjścia do skupienia się na zgłębianiu i konkretyzacji tych zależności w kontekście relacji handlowych między UE a Chinami. Poprawnie zostały określone również hipotezy szczegółowe oraz teza badawcza (s. 14 monografii). Z uznaniem pragnę podkreślić, że zrealizowany proces badawczy i sposób prezentacji w monografii jego wyników stanowią potwierdzenie posiadania przez dr Dominikę Choroś-Mrozowską pogłębionej i specjalistycznej wiedzy w zakresie podjętej problematyki dotyczącej złożonych relacji handlowych między Unią Europejską i Chinami. Wartość zrealizowanych badań jest tym większa, że dobrze wpisując się w dyscyplinę ekonomia i finanse, mają one interdyscyplinarny charakter. Zrealizowany proces badawczy opierał się na analizie polityki oraz teorii stosunków międzynarodowych, jak i analizach danych ekonomicznych i modelowaniu matematycznym. Zgromadzony materiał badawczy został poddany analizie z zastosowaniem dobrze dobranych metod statystycznych.

Opracowany przez Habilitantkę, na podstawie dokonanego przez Nią przeglądu literatury, rozdział pierwszy dotyczy podstaw teoretycznych wolnego handlu oraz protekcjonizmu. Słusznie iż, Autorka dążąc do ukazania relacji między liberalizacją a protekcjonizmem w głównych koncepcjach teoretycznych handlu międzynarodowego analizuje, w jaki sposób myśl ekonomiczna ewoluowała w kontekście podejścia do tych dwóch różnych polityk handlowych i ich potencjalnych skutków gospodarczych.

Z kolei w rozdziale drugim za przedmiot analiz uczyniono koncepcję przewagi komparatywnej oraz model grawitacji. Rozdział ten stanowi dobre wprowadzenie do metodyki zastosowanej do analizy, której efekty zostały ukazane w rozdziale siódmym monografii. Rozdział posiada logiczną konstrukcję. Słusznie, iż dr Dominika Choroś-Mrozowska wychodzi

w rozważaniach od ukazania istoty przewagi komparatywnej i wskazuje na związane z nią korzyści z handlu. Atutem rozdziału jest także przedstawienie w nim ważności teorii przewagi komparatywnej i badań, które służyły jej weryfikacji. Należy także zgodzić się ze sformułowanym przez Habilitantkę ustaleniem, że mimo zidentyfikowanych obciążeń model klasyczny przewagi komparatywnej nadal stanowi jedną z głównych koncepcji handlu, szczególnie traktując go jako uzupełnienie i wsparcie innych, bardziej rozbudowanych modeli handlu. W mojej opinii na wysoką ocenę zasługuje także sposób ukazania w monografii występujących w literaturze podejść do pomiaru ujawnionej przewagi komparatywnej oraz dokonanie przeglądu badań empirycznych w zakresie modelu grawitacji.

Pozytywnie oceniam rozważania i analizy prowadzone w omówionych dwóch częściach pracy, jednak uważam, że ich wartość byłaby wyższa, gdyby Habilitantka dokonując przeglądu publikacji naukowych dookreśliła, jaki zastosowała typ przeglądu literatury. Do wykorzystania był np. systematyczny przegląd literatury. Jest to cenione w nauce podejście służące do stwierdzenia stanu wiedzy oraz luk badawczych w zakresie danego zagadnienia. Jednocześnie pragnę wskazać, że chociaż dzięki systematycznemu przeglądowi literatury można podwyższać jakość badań i w konsekwencji publikacji, to jednak nie uważam, aby był to warunek niezbędny do przygotowanie wartościowej monografii. Zachęcam Autorkę do wykorzystania jednego z typów systematycznego przeglądu literatury w następnych publikacjach.

Kolejne części pracy dotyczą unijno-chińskich stosunków polityczno-gospodarczych, polityki handlowej Unii Europejskiej, a także chińskiej polityki handlowej. Rozdział trzeci został poświęcony genezie współpracy gospodarczej i politycznej Unii Europejskiej i Chin. Słusznie, iż Habilitantka poddała analizie pierwsze lata członkostwa Chin w Światowej Organizacji Handlu, a także relacje między Unią Europejską i Chinami kształtujące się od drugiej dekady XXI wieku. Stanowiło to dobrą podstawę do zaprezentowania w kontekście unijnym Inicjatywy Pasa i Szlaku jako strategicznego projektu gospodarczego i politycznego, mającego na celu poprawę wizerunku Chin i ukazania ich jako wiarygodnego partnera.

Logiczną kontynuację rozdziału trzeciego stanowi rozdział czwarty, w którym Habilitantka przedstawiając ramy prawne unijnej polityki handlowej, ukazała ewolucję prawodawstwa w tym zakresie. Słusznie, że szczególną uwagę poświęciła zmianom unijnej polityki w stosunku do państw rozwijających się, do których przez wiele lat zaliczane były także Chiny. Wysoce pozytywnie należy ocenić zakres i sposób analizy unijnej polityki taryfowej. Atutem rozdziału jest również zaprezentowanie w nim zmian w zakresie

stosowanych przez Unię Europejską środków antydumpingowych i antysubsydyjnych w latach 2001-2021.

Z kolei w rozdziale piątym dr Dominika Choroś-Mrozowska dokonując właściwej syntezy źródeł wtórnych, przedstawiła chińską politykę handlową od roku wstąpienia Chin do WTO do czasów obecnych. Słusznie, iż Autorka monografii przyjęła rozwiązanie bazujące na zasadzie symetrii i podobnie jak w rozdziale czwartym opisała ramy prawne chińskiej polityki handlowej oraz jej wybrane instrumenty, ze szczególnym uwzględnieniem tych, mających istotne znaczenie w wymianie handlowej Chin z Unią Europejską. Przełożyło się to na spójność wywodu. Wartość poznawczą ma prezentowana w tym rozdziale analiza w zakresie zmian chińskiej polityki taryfowej, a także głównych narzędzi pozataryfowych, które są stosowane w chińskiej polityce handlowej. Słusznie, iż Habilitantka analizą objęła system licencjonowania importu, kontyngenty taryfowe i importowe, zakazy importu, środki antydumpingowe i wyrównawcze oraz subsydia. Wysoce pozytywnie należy ocenić także część rozdziału poświęconą chińskiej polityce kursowej i objęcie analizą długiego okresu (począwszy od lat dziewięćdziesiątych). Potwierdzeniem erudycji oraz tego, iż dr Dominika Choroś-Mrozowska posiada umiejętność twórczej syntezy wyników uzyskanych dzięki przeprowadzonemu przeglądowi dokumentów i danych zastanych jest dokonana w rozdziale piątym analiza porównawcza polityk handlowych Unii Europejskiej i Chin. W pełni należy zgodzić się ze sformułowaniem przez Habilitantkę wnioskiem, iż polityki handlowe Unii Europejskiej i Chin różnią się pod wieloma względami, gdyż Unia Europejska posiada długą tradycję liberalizacji i systematycznie otwierała swój rynek na handel międzynarodowy. Chiny natomiast zaczęły reformy handlowe później, wraz z rozpoczęciem transformacji gospodarczej, a istotne zmiany w tym zakresie zostały wprowadzone po ich przystąpieniu do WTO. Chińska polityka handlowa, mimo stopniowej liberalizacji, pozostaje bardziej protekcyjnistyczna w porównaniu z Unią Europejską.

Walory poznawcze oraz aplikacyjne posiada również kolejna część pracy – rozdział szósty. Przedstawiono w nim zmiany w obrotach handlowych między Unią Europejską i Chinami. Słusznie, że prowadzone przez Habilitantkę analizy obejmowały zmiany w zakresie struktury towarowej unijno-chińskiej wymiany handlowej. Analizy te były prowadzone z uwzględnieniem kluczowych kategorii produktów, które dominują w eksporcie i imporcie realizowanym między Unią Europejską a Chinami. Ponadto dr Dominika Choroś-Mrozowska analizie poddała unijno-chińskie przepływy bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Szczególnie cenne jest to, iż ukazano również miejsce Chin oraz Unii Europejskiej w globalnym łańcuchu wartości.

O znaczącym wkładzie dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej w rozwój wiedzy dotyczącej relacji handlowych między Unią Europejską a Chinami w szczególności świadczy rozdział siódmy, w którym przedstawiono wyniki analizy ujawnionych przewag komparatywnych, skupiając się na handlu zagranicznym pomiędzy Unią Europejską i jej poszczególnymi członkami a Chinami. Wartość tego rozdziału jest tym większa, że przedstawiono w nim wyniki analizy i interpretację rozszerzonego modelu grawitacji w kontekście unijno-chińskiej wymiany handlowej. Słusznie, iż skoncentrowano się na czynnikach wpływających na bilateralną wymianę handlową między krajami Unii Europejskiej i Chinami, biorąc pod uwagę przede wszystkim takie elementy, jak przewagi komparatywne, taryfy celne oraz pozostałe czynniki istotne dla modelu grawitacji w kontekście handlu międzynarodowego.

Kończąc ocenę książki, będącej głównym osiągnięciem naukowym, które stanowi znaczny wkład Habilitantki w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, pragnę podkreślić, że we właściwy sposób zostały przygotowane także wstęp i podsumowanie, które posiadają oczekiwane w tych częściach książki elementy. Moja opinia na temat monografii dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej pt. „Współczesne relacje handlowe między Unią Europejską a Chinami w świetle liberalizacji i ujawnionych przewag komparatywnych” jest jednoznacznie pozytywna. Walory tej monografii ujawniają się na płaszczyźnie przede wszystkim poznawczej, ale również aplikacyjnej. Książka stanowi kompleksowe opracowanie naukowe, które przyczynia się do lepszego zrozumienia uwarunkowanych wielowymiarowo relacji między Unią Europejską a Chinami. Monografia ta stanowi osiągnięcie naukowe wnoszące znaczny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse. Świadczy o tym w szczególności to, że:

- monografia dotyczy istotnej i aktualnej problematyki relacji handlowych między Unią Europejską i Chinami,
- w opracowaniu w pogłębiony sposób ukazano miejsca, które zajmują wolny handel i protekcjonizm w doktrynie ekonomicznej i polityce gospodarczej oraz zaprezentowano główne zasady teorii przewagi komparatywnej i dokonano identyfikacji jej ograniczeń w kontekście analizy współczesnych trendów handlowych, a także przedstawiono stan badań wykorzystujących model grawitacji do analizy powiązań handlowych między krajami,

- w holistyczny sposób przedstawiono w książce mechanizmy kształtujące wymianę handlową między Unią Europejską a Chinami oraz zmiany w strukturze unijno-chińskiej wymiany handlowej.

Monografia posiada także walory metodyczne, które wynikają przede wszystkim z wykorzystania we właściwy sposób indeksu NRCA jako narzędzia pomiaru w analizie kształtowania się handlu oraz zastosowania zmodyfikowanej wersji modelu grawitacyjnego do analizy handlu między Unią Europejską a Chinami.

Ocena pozostałych osiągnięć Habilitantki, w tym ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Aktywność naukowa dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej obejmuje cztery następujące obszary badawcze: międzynarodowe powiązania gospodarcze (z uwzględnieniem przewag komparatywnych w handlu międzynarodowym oraz ekonomicznych aspektów globalizacji), czynniki wzrostu gospodarczego, globalne bezpieczeństwo, a także konsumpcję gospodarstw domowych. Należy podkreślić, że obszary te mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse. Autorskie i współautorskie publikacje Habilitantki powstałe w ramach poszczególnych nurtów badawczych stanowią potwierdzenie Jej konsekwencji badawczej.

Na podstawie przekazanej dokumentacji można stwierdzić, iż dr Dominika Choroś-Mrozowska jest autorką i współautorką 48 publikacji naukowych, w tym 16 przed i 32 po uzyskaniu stopnia doktora. Analizując strukturę dorobku publikacyjnego warto wskazać, że tworzą go 3 monografie, 2 redakcje monografii, 24 rozdziały w monografiach, 19 artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie. Posiadanie przez Habilitantkę współautorskich opracowań jest wyrazem Jej umiejętności pracy w zespole. Dorobek publikacyjny dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej po uzyskaniu przez Nią stopnia naukowego doktora zasługuje na wysoce pozytywną ocenę.

Wskazując na liczbę cytowań dorobku Habilitantki – w oparciu o wykaz sporządzony przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie – należy stwierdzić, że na dzień 10.01.2025 roku wynosiła ona 81, a w tym w Web of Science (WOS): 7, w bazie Scopus: 19, a w BazEkon: 29, natomiast indeks Hirscha według poszczególnych baz wynosił odpowiednio dla Web of Science: 1, Scopus: 2, a według w BazEkon: 3.

Ważnym kryterium oceny dorobku jest udział w projektach badawczych. Habilitantka kieruje projektem badawczym realizowanym w ramach grantu wewnętrznego Potencjał, zatytułowanym „Ekonomia i bezpieczeństwo. Wyzwania na XXI wiek”. W latach 2020-2022 była członkiem zespołu badawczego, który prowadził badania również w ramach grantu wewnętrznego Potencjał. Projekt ten koncentrował się na analizie współczesnych wyzwań gospodarczych w kontekście globalnych zmian, takich jak kryzysy gospodarcze, zmiany na rynkach pracy oraz dynamiczne przekształcenia geopolityczne. Habilitantka uczestniczyła także w jedenastu projektach, w tym siedmiu po uzyskaniu stopnia doktora, realizowanych w ramach badań własnych na macierzystej Uczelni. Ponadto Habilitantka brała udział w przygotowaniu wniosku o grant z ramienia School of International Trade and Economics Jiangxi University of Finance and Economics w Nanchang w Chinach, jak również wspólnie z badaczami z University of Agder, Henley Business School, Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Ivan Franko Lviv National University of Lviv wniosku do Norwegian Research Council.

Kolejnym kryterium oceny dorobku Habilitantki jest Jej udział w stażach naukowych. Dr Dominika Choroś-Mrozowska odbyła staż naukowy w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu w terminie od 1 listopada 2022 roku do 31 stycznia 2023 roku. Staż był realizowany w Katedrze Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych na Wydziale Ekonomii i Finansów. Odbyła także staż dydaktyczno-badawczy w Budapest Business School (18-22 września 2023 r.) oraz staż naukowy w Hayek Institute w Wiedniu (17-19 listopada 2024 r.).

Istotną aktywnością Habilitantki, związaną ze współpracą naukowo-badawczą z licznymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi, jest pełnienie funkcji zastępcy kierownika Centre for Security Studies (Centrum Studiów nad Bezpieczeństwem, CSS) na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Centre for Security Studies stanowiąc interdyscyplinarną platformę, która umożliwia prowadzenie badań nad kluczowymi zagrożeniami dla stabilności i bezpieczeństwa w regionie EŚW, współpracuje z takimi uczelniami, jak: University of Alaska (Fairbanks) w Stanach Zjednoczonych, Ivan Franko National University na Ukrainie, Hayek Institute w Wiedniu.

Wysoce pozytywnie należy ocenić również współpracę z Uniwersytetem Agder w Norwegii. Współpraca ta odbywa się w ramach programu Erasmus+. Istotne jest to, że jej efektem jest m.in. wspólna publikacja naukowa pt. „China's Contribution to the Economic Potential of the 16+1 Platform: Developments Prior to the Global Pandemic”, którą Habilitantka napisała we współautorstwie z prof. G. Jacobsenem (University of Agder) oraz z

dr. hab. D. Clowes, prof. UEK.

Kolejnym przejawem międzynarodowej aktywności Habilitantki jest Jej członkostwo w grupie OBIC Network (Oriental Business and Innovation Center), założonej na Budapest Business University w Budapeszcie. Z uznaniem należy zaznaczyć, że Dr Dominika Choroś-Mrozowska jest członkiem The Austrian Country Hub of the UN Initiative – United for Smart Sustainable Cities (U4SSC) w Wiedniu i uczestniczy w badaniach, które mają na celu wspieranie międzynarodowej współpracy oraz promowanie inteligentnych i zrównoważonych rozwiązań dla miast. Aktywności te związane są również z wymienionymi już w recenzji stażami.

Z uwagi na obszar specjalizacji naukowej Habilitantki pozytywnie należy ocenić Jej współpracę z Jiangxi University of Finance and Economics w Nanchang w Chinach. Efektem współpracy są m.in. dwa rozdziały w monografii, których współautorem jest dr Liyuan Wang.

Habilitantka współpracuje także z krajowymi ośrodkami naukowymi. Wśród wartościowych efektów tej współpracy należy wskazać na udział dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej w wieloautorskiej publikacji pt. „Regionalne aspekty gospodarki”, która została wydana przez PWE.

Szczególnie pozytywnie należy ocenić również to, że krajowa i międzynarodowa współpraca dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej z ośrodkami badawczymi została zapoczątkowana już przed uzyskaniem stopnia doktora. Wówczas Habilitantka brała udział w realizacji projektu pn. The Silver Academy Network, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, INTERREG IVC, Projekt PEOPLE, Innovation for Societal Change.

Habilitantce powierzane były również recenzje artykułów naukowych i prac konferencyjnych zgłaszanych do międzynarodowych czasopism i wydawnictw takich, jak: Springer czy Elsevier. Łączenie przygotowała ich 11. Wyrazem docenienia i rozpoznawalności Habilitantki w środowisku naukowym było powierzenie Jej funkcji członka Komitetu Redakcyjnego czasopisma Journal of World Economic Research oraz czasopisma Research in World Economy, a także Rady Redakcyjnej czasopisma Economic Journal „Three Seas”.

Znacząca jest także aktywność konferencyjna Habilitantki, która obejmuje 22 wystąpienia na krajowych i międzynarodowych konferencjach i seminariach.

W podsumowaniu tego punktu recenzji, mając na uwadze wymienione osiągnięcia dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej, pragnę wskazać, iż Habilitantka wykazała istotną,

ponadprzeciętną aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

Dr Dominika Choroś-Mrozowska łączy pracę naukową z dydaktyczną. Poza prowadzeniem ćwiczeń i wykładów z Ekonomii, Mikroekonomii i Makroekonomii, zaangażowana jest także w realizację zajęć z takich przedmiotów, jak Finanse Gospodarstw Domowych oraz Ekonomia Globalna. Opracowała również koncepcję zajęć dla przedmiotów: Podstawy Ekonomii Bezpieczeństwa oraz Bezpieczeństwo Narodowe. W dobie umiędzynarodowienia kształcenia istotne jest to, iż Habilitantka realizując regularne wyjazdy w ramach programu Erasmus+, posiada międzynarodową współpracę dydaktyczną. Szczególne miejsce w tej współpracy zajmuje Uniwersytet Agder w Norwegii.

Wysoce pozytywnie oceniam wkład Habilitantki w rozwój dydaktyki, który wyraża się w przygotowaniu 5 autorskich i 1 współautorskiego rozdziału oraz załącznika do podręcznika „Ekonomia globalna. Wybrane zagadnienia”, pod red. B. Szopy i A. Polloka, wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Z analizy dokumentacji wynika, iż Habilitantka pełniła funkcję promotora 5 prac licencjackich oraz 18 prac magisterskich, a także uczestniczyła w procesie recenzowania prac dyplomowych. Regularnie uzyskuje wysokie oceny w okresowej ewaluacji zajęć przez studentów oraz z hospitacji. Pełni również funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim.

Dążąc do doskonalenia kompetencji dydaktycznych Habilitantka uczestniczy w szkoleniach i warsztatach, a w 2021 roku uzyskała Certyfikat Tutora I Stopnia. O zaangażowaniu dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej w działania realizowane na Uczelni świadczy Jej praca w zespołach opracowujących programy kształcenia dla nowych specjalności oraz w Zespole Programowo-Dydaktycznym ds. kierunku Ekonomia na kadencję 2024-2028.

Dopełnieniem osiągnięć Habilitantki w omawianym obszarze jest Jej aktywność organizacyjna, która obejmuje udział w pracach związanych z planowaniem i koordynacją wydarzeń akademickich, a w tym konferencji naukowych. Ponadto Habilitantka pełni liczne funkcje na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, a w tym m.in. funkcję Katedralnego Pełnomocnika ds. Osób z Niepełnosprawnościami na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, opiekuna studenckich praktyk zawodowych oraz Dyrektora Studiów

Podyplomowych: „Rachunkowość i podatki dla zawodów prawniczych”. Była również członkiem Rady Wydziału Finansów i Prawa UEK, czy też członkiem Rady Instytutu Ekonomii oraz Zespołu ds. Rozwoju Kadr w Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa.

W ramach działalności popularyzującej naukę należy wskazać na wywiad udzielony portalowi o2.pl na temat roli Chin w światowej polityce i ekonomii, a także publikacje, które ukazały się w Biuletynie PTE oraz Kurierze UEK. Z kolei współpraca Habilitantki z otoczeniem gospodarczym wiąże się z pełnieniem funkcji członka Komisji Rewizyjnej Fundacji Inicjatyw dla Nowej Edukacji. Ponadto dr Dominika Choroś-Mrozowska współpracując z Narodowym Bankiem Polskim (Oddział Okręgowy w Krakowie), uczestniczy w działalności edukacyjnej Krakowskiego Salonu Ekonomicznego.

Wyrazem docenienia aktywności Habilitantki są nagrody indywidualne i zespołowe Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Łącznie dr Dominika Choroś-Mrozowska uzyskała osiem nagród Rektora za osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Realizowane przez Habilitantkę aktywności pozwalają na sformułowanie jednoznacznie pozytywnej oceny dotyczącej Jej działalności dydaktycznej, organizacyjnej oraz w zakresie popularyzacji nauki i współpracy z otoczeniem.

Konkluzja

W podsumowaniu recenzji dorobku dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej z uznaniem stwierdzam, że całokształt Jej osiągnięć naukowych, a w szczególności monografia pt. „Współczesne relacje handlowe między Unią Europejską a Chinami w świetle liberalizacji i ujawnionych przewag komparatywnych”, opublikowana przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, która została wskazana przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w pełni zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę. Jest to opracowanie naukowe, posiadające walor nowości oraz wartości poznawcze i aplikacyjne, które wynikają z realizacji dobrze sprecyzowanych celów pracy. Pozytywnie oceniam również pozostały dorobek naukowy Habilitantki, a w tym aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni i uważam, że spełnia on wymogi zawarte w powołanej ustawie. Wnoszę zatem o uznanie

dorobku Habilitantki jako spełniającego wymagania ustawowe i dopuszczenie dr Dominiki Choroś-Mrozowskiej do dalszego etapu postępowania habilitacyjnego w celu nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Bogusława Drelich-Skulska